

li do bezpečí, vyprávěli Belisarovi, co se stalo. Emohli jedny i druhé, jak jsem řekl, a zmocnili se, ale zcela vylištěných; a prozatím měli posporebovali všechno v krátké době, protože jich čet; v liduprázdné krajině nenalezali nic jiného a vodu Pádu. Ale nemohli maso strávit prody a většina jich byla postižena průjmem kterých se vůbec nemohli vyléčit, protože chybá strava. Říká se, že tak asi zahynula třetina vojska. Proto nemohli postupovat dál a zůstali

uslyšel, že je přítomno francké vojsko a že Ioannovi vojáci byli poraženi a uprchli, upadl poněvadž měl obavy o osud celého vojska, osud obležených ve Faesulách, u nichž, jak se i barbaři nejbližší. Napsal tedy ihned Theudibert dopis:

„Pro muže, a hlavně pro muže, který vládne tak nám, milý Theudiberte, se myslím nesluší, aby ani přísah stvrzených písemně a opovrhování dohodami se nehodí ani pro nejnečestnější lidi. Š, jakého provinění se nyní dopouštíš, ačkoli jsi jsi do války proti Gótům. A teď nejen že jsi oba tábory, ale bez rozvažování ses chopil očíš na nás. Nedopouštěj se této urážky proti aři, milý, poněvadž on ti může oplatit bezpráví oně. Je lepší držet se v bezpečí s tím, co člověk št se za něčím, co mu nepatří, a tak riskovat co ještě má.“

Přečetl tento list, a protože byl právě v tísnivém osočován Germány, že umírají hladem v pusté kýchokoli důvodu, vydal se na cestu se zbytky lmi spěšně se vrátil domů.

26. Tak Theudibert, který přišel s vojskem do Itálie, odtáhl. Ale Martinus a Ioannes se se svým vojskem přece vrátili zpět, aby nepřátelé nenapadli Římany, kteří je obléhali. Gótové v Auximu se nedověděli nic o příchodu Franků a ztratili naději na opožďující se pomoc z Ravenny; zamýšleli znova požádat Vitiga, ale ke své lítosti nemohli proklouznout hlídkami nepřátel. Potom uviděli Římana z besského kmene jménem Burcentius, z jednotky Arména Narsa, jak stál sám kolem poledne na stráži, aby si nikdo z města nešel pro trávu; přišli blíž a dali se s ním do řeči; přítom ho ujistili, že mu neublíží, vybídlí ho, aby se s nimi setkal, a slíbili mu velkou odměnu. Jakmile se dohodli, barbaři ho požádali, aby doručil list do Ravenny, a hned mu určili odměnu ve zlatě a slíbili mu ještě víc, až se vrátí a přinese list od Vitiga. Podplacený voják souhlasil, rychle se odebral do Ravenny, došel k Vitigovi a odevzdal mu list. Dopis zněl takto: „Jak se nám daří v tomto okamžiku, jasně se dovíte, když se zeptáte, kdo je doručitelem tohoto listu. Pro Góta je totiž nemožné vyjít z hradeb. Potravina, kterou si můžeme ještě nejsnáze opatřit, je tráva, která roste před hradbami, ale kterou nyní můžeme uchvátit jen za cenu velikých obětí. Ty a Gótové v Ravenně musíte uvážit, jak to všechno pro nás skončí.“

Vitiges přečetl dopis a odpověděl takto:

„Ani jeden z vás, nejmilejší přátelé, ať si nemyslí, že jsme klesli na mysli nebo jsme tak špatní, že bychom lehkomyšlně opustili gótské věci. Vždyť já jsem se dobře připravil k výpravě, též Uraias byl povolán a přitáhl z Mediolana s celým vojskem, když nenadálý vpád Franků zmařil připravovaný plán. Ale tím opravdu já nejsem vinen. Neboť co je nad síly člověka, zůstává také mimo odpovědnost postiženého, vždy totiž vina za tyto události padá na osud. Ale teď, když jsme se dověděli, že Theudibert už nám ne-



stojí v cestě, zanedlouho po vůli boží budeme u vás s veškerým gótským vojskem. Musíte tedy mužně snášet údery, jak to odpovídá tísnivé situaci, a pamatovat na svou statečnost, pro kterou jsem vás vybral mezi všemi a určil do Auxima; mějte tedy ohled na důvěru chovanou k vám všemi Góty, kteří vám svěřili záchranu Ravenny a sebe samých.“

To napsal Vitiges, a když poslovi daroval velkou odměnu, propustil ho. Ten po příchodu do Auxima šel ke svým druhům a nalhal jim, že onemocněl a proto odpočíval v chrámě nedaleko odtud. Znova byl určen na hlídku jako obvykle a odevzdal list nepřátelům, aniž se o tom kdo dověděl. Dopis byl veřejně přečten a všechny posílil v naději, i když byli sužováni hladem. Proto vůbec nebyli ochotni vzdát se Belisarovi, který se pořád pokoušel získat je. Poněvadž nedostali zprávu o příchodu vojska z Ravenny a nadmíru trpěli nedostatkem potravin, poslali znova Burcentia a poukazovali ve svém listě jen na to, že za pět dní už nebudou s to čelit hladu. A ten se k nim opět vrátil s listem od Vitiga, který je povzbuzoval týmiž marnými nadějemi. Římané byli také rozhořčeni, že obléhají tak dlouho nepřítel v pusté zemi, a neuměli si vysvětlit ten fakt, že se barbaři při tak velkém utrpení nevzdávají. Proto hleděl Belisar zajmout někoho živého z významných mužů nepřátel, aby zjistil, proč kladou nepřátelé tak tvrdošíjný odpor; a Valentius mu slíbil, že mu tuto službu snadno prokáže. Měl totiž mezi svými lidmi několik Slovanů, kteří se obvykle dovedou schovat za malý balvan nebo za strom a chytit nepřítel. Této lsti používají vždy jak proti Římanům, tak ostatním barbarům u řeky Dunaje, kde jsou usazeni. Belisar se zaradoval nad touto nabídkou a vyzval ho, aby úkol rychle provedl.

Valentius vybral zdatného a obzvláště energického Slovana, vybídl ho, aby zajal živého nepřítel, a ujistil ho, že

dostane od Belisara velkou odměnu. Ten mu řekl, že to lehko udělá na místě, kde roste tráva, poněvadž od jisté doby se jí Gótové živí z nedostatku potravy. Slovan se vplížil časně zrána do těsné blízkosti hradeb, schoval se za křoví, schouliil a skrčen tam v trávě čekal. Na úsvitě přišel Gót a rychle trhal trávu. Nečekal žádné nebezpečí z křoví, ale stále se díval k táboru nepřátel, aby na něho nezaútočili. Nečekaně skočil na něho Slovan zezadu a uchopil ho; sevřel ho mocně v pase oběma rukama, odvedl ho do tábora a odevzdal Belisarovi. Na otázku, v co vkládají Gótové důvěru a jakou mají jistotu, že se nechtějí vzdát, nýbrž dobrovolně snášejí největší útrapy, barbar vyložil celou příhodu s Burcentiem a usvědčil ho, když ho k němu přivedli. Když Burcentius viděl, že je odhalen, nezatajil už nic z toho, co se stalo. Proto ho dal Belisar do rukou druhů, aby s ním naložili, jak uznají za dobré; a ti ho hned upálili zaživa před očima nepřátel. Tak byl Burcentius odměněn za svou touhu po penězích. ←

27. Když Belisar viděl, že se barbaři přes veškeré utrpení brání, umínil si odříznout je od vody v domnění, že se jich tak zmocní snáze a rychleji. A skutečně byl pramen severně od Auxima ve skalnatém místě, co by kamenem dohodil od hradeb: voda tekla do nádrže, která tam byla odedávna, dost pomalu. Když se naplnila vodou z této malé žíly, nádrž obyvatelům Auxima úplně stačila. Belisarovi napadlo, že kdyby se tam neudržela voda, barbaři by si z té vodní žíly pod údery nepřátel nikdy nemohli delší dobu plnit nádoby. Umínil si zničit nádržku takto. Vyzbrojil všechno vojsko a rozestavil je kolem hradeb k boji, aby protivníci věřili, že se brzy chystá zaútočit všude na hradby. Proto se Gótové obávali vpádu a klidně čekali na cimbui, aby odtud odrazili nepřátele.

Mezitím poslal Belisar k nádržece pět Isaurů, zkušených